

Jakub Železný

Televize veřejnosti____ _____Česká televize

Koncepce dalšího rozvoje a fungování České televize jako televize veřejné služby
Projekt k přihlášce k účasti ve výběrovém řízení na obsazení funkce Generální ředitel/ka České televize
Květen 2025

1. Instituce

„Česká televize si musí zakládat na otevřenosti, nestrannosti a nezávislosti. Musí však také dostát povinnosti stát vždy na straně lidské důstojnosti, základních lidských práv a svobod.“

Kodex České televize

Česká televize je institucí, klíčovou pro existenci soudržné, pluralitní, svobodné a demokratické společnosti. Vzhledem k tomu, že se nejedná ani o soukromoprávní ani o státní subjekt, ale o instituci zřízenou zvláštním zákonem, nesmí reflektovat na žádné partikulární zájmy, ekonomické ani politické. Absence konkrétního vlastníka je konceptem specifickým, přinášejícím řadu zvláštností. Zároveň ale umožňuje České televizi fungovat skutečně nezávisle, nemít za cíl generování zisku (na rozdíl od médií komerčních, kde zisk je cílem zcela legitimním), ale vytváření hodnot, důležitých pro fungování demokratického státu. A přesto právě na státu zůstat nezávislou, nehledět na aktuální politické (stranické) rozložení sil. Je třeba, aby i vrcholní politici napříč spektrem pochopili tento její status a uznali, že existence Česká televize, jakkoli instituce jistě nedokonalé, a (jako vše na světě) chybující, musí přesahovat běžné horizonty uvažování, spjaté s délkami volebních období.

Veřejně proklamované snahy některých vrcholných představitelů relevantních politických subjektů, mající za cíl redefinovat způsob financování České televize, je tak třeba jednoznačně odmítnout. Ve chvíli, kdy po mnoha odkladech došlo na jaře 2025 k navýšení televizního (resp. rozhlasového) poplatku, tzv. koncesionářského, by zborcení tohoto systému naprosto postrádalo smysl. Bezesporu by v případě jiného modelu financování médií veřejné služby (České televize, potažmo Českého rozhlasu) došlo k přímému svázání těchto institucí se státem. To by primárně odporovalo platné legislativě. Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích je sice samostatnou normou, stojící mimo zákony, zřizující média veřejné služby, který by se tudíž dal při určité politické konstelaci zcela zrušit. V takovém případě by ale souběžně muselo dojít k legislativním úpravám veškerých norem, které nezávislost médií veřejné služby na státu *expressis verbis* deklarují, což by se mohlo teoreticky dotknout až ústavních zákonů.

Hlavním problémem by ale bylo samotné financování. Byť zastánci varianty navázání rozpočtu České televize (a rozhlasu) na rozpočet státní nehovoří přímo o zestátnění těchto médií, ale o jakémsi hybridu (nezávislost na státu, zároveň platby od státu), není pochyb, že by tím k „re-etatizaci“, tj. opětovnému zestátnění těchto médií došlo *de facto*. Dospělo-li

porevoluční Československo (Česko) k modelu médií veřejné služby, financovaných z koncesionářských poplatků, došlo k tomu nepochybně po zralé úvaze, po detailní komparaci systémů ekonomického fungování (i řízení) nekomerčních televizí a rozhlasů v jiných evropských zemích. A jistě s vědomím důležitosti oddělení České televize a Českého rozhlasu od státu nejen organizačně, potažmo politicky, což definovalo jejich postavení po dlouhá desítky let komunismu, ale současně, a právě též, ekonomicky. Představa protagonisty státní moci, který není z jakéhokoli důvodu srozuměn s čímkoli z vysílání veřejnoprávních médií, a který zároveň spravuje jejich financování a rozhoduje tím o jejich bytí a nebytí, je na první pohled zcela pomýlená. A je nutno naprosto jasně, i s vědomím, že se (zvláště v prvním případě) jedná o nám blízké země (resp. právě proto), říci, že by to otevřelo cestu ke „Slovakizaci“ či „Hungarizaci“ médií veřejné služby. Situace veřejnoprávních médií v těchto dvou zemích, Slovensku a Maďarsku (částečně i v Polsku), jsou varovným signálem, že podřízenost televize a rádia státu, resp. konkrétní vládní moci, vede k výraznému omezování či přímo ukončení jejich existence, coby nezávislých a stát *sui generis* „kontrolujících“ subjektů. Proti této trajektorii nejsou imunní ani demokratické státy dnešní Evropy a Česká televize tak musí jasně, zřetelně a argumentačně silně těmto pokusům čelit. Jedině tak si Česko v této zásadní oblasti veřejného prostoru uchová veřejnoprávní televizi a rozhlas, coby relevantní představitelé koncepce „watch dog“ médií.

Rovněž je nutno odmítnout návrhy na sloučení České televize a Českého rozhlasu. Československá televize byla sice při svém vzniku, před více než 70 lety, krátce organizační součástí Československého rozhlasu, na tuto „tradici“ však netřeba navazovat. Ať už s ohledem na časovou vzdálenost od dnešních dnů, tak především na zcela odlišnou tehdejší situaci televize – v roce 1953 nového, neznámého typu sdělovacího prostředku. O politické a společenské situaci s dneškem nesrovnatelné nemluvě. Jistě, nabízí se příklad světového etalonu médií veřejné služby – BBC, spojené korporace televize a rádia ve Spojeném království. Ta však existuje déle než 100 let v zemi s nepřerušovou existencí demokracie. V našich poměrech, s nimiž lze porovnávat (posledních 35 let) něco takového tradici postrádá a nedává smysl společensky, ekonomicky, technicky, programově a už vůbec ne personálně. Televize a rozhlas jsou z podstaty média odlišná a takovými by měla zůstat.

Naopak je ale třeba, aby Česká televize a Český rozhlas tam, kde to jde, spolu maximálně úzce kooperovaly. Podobnost jejich postavení logicky vybízí k jejich spolupráci v těch oblastech a na těch projektech, kde synergie může být přínosná. Podobné strategické

partnerství by Česká televize měla mít i s Českou tiskovou kanceláří. Ta je svým zvláště obojakým postavením médiem netypickým (zřízena a řízena je jako veřejnoprávní, financována jako komerční subjekt), ale jde o médium veřejné služby, nadto s nejdelší kontinuální tradicí u nás.

Česká televize samozřejmě neexistuje v právním ani společenském vakuu. Její specifické postavení s sebou nese i specifický způsob dohledu nad její činností. Rada České televize je orgánem „dohledovým“, nikoli řídicím, je orgánem zastupujícím veřejnost, nikoli stát. Její činnost, povinnosti, ale i práva zcela přesně definuje zákon. Vztahy s Radou České televize je třeba postavit na otevřeném partnerství, na vzájemném respektu a porozumění, nikoli na soupeření. Stejně tak důležité jsou korektní vztahy vůči Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, která má jako ústřední orgán státní správy pro oblast audiovizu i vůči České televizi významné pravomoci. Předcházet situacím, kdy by Rada pro rozhlasové a televizní vysílání mohla konstatovat pochybení ve vysílání České televize, musí být jednou z priorit všech řídicích pracovníků České televize.

Česká televize jednoznačně potřebuje nový, moderní Kodex České televize, reflektující překotný vývoj v oblasti médií (ale i společnosti obecně) za více než dvě dekády, kdy stávající kodex platí (od 2003). Mimochodem – ani současná právní úprava, kdy kodex „přeposílá“ Rada České televize Sněmovně, nedává logiku, neboť schválení interní normy posouvá na úroveň zákonodárce, tedy zjevně na vyšší, než dává smysl. Proto je vhodné, aby došlo k úpravě Zákona o České televizi v tomto bodě, následně k vytvoření zcela nového Kodexu České televize, kde se právě Rada České televize nabízí jako jediný orgán, který by měl znění kodexu odsouhlasit.

Česká televize je vlastníkem mnoha nemovitostí. Aktuální navýšení koncesionářského poplatku by nemělo znamenat okamžité investice bez hlubšího rozmyslu, ale naopak umožnit po letech otevřít věcnou diskusi o modernizacích, případně výstavbách nových objektů. Dlouhodobě neudržitelný je nevyhovující prostorový stav Objektu zpravodajství. Budova, postavená v závěru 70. let 20. století, kapacitně odpovídala tehdejší výrobě zpravodajské produkce, s dneškem naprosto neporovnatelné. Nejen obsahově, ale v tomto ohledu především objemově, což souvisí i se zcela rozdílným množstvím pracovníků, kteří se na práci ve zpravodajství podíleli před více než 45 lety a dnes. Budova (v televizním žargonu označovaná jako OTN, dle tehdejšího „Objektu televizních novin“) není lidově řečeno „nafukovací“. Úvahy o jejím rozšíření, proklamované v posledních letech opakovaně, by měly získat konkrétní kontury. Měla by vzniknout pracovní skupina, která by s maximální

odpovědností připravila koncepci prostorového zvětšení Objektu zpravodajství, a to v souběhu s jeho kontinuální technickou modernizací v těch provozech, kde je to třeba, s důrazem na dlouhodobou udržitelnost takové investice.

Podařilo-li se bývalým vedením České televize a Televizního studia Brno před téměř 10 lety prosadit a provést přenesení Televizního studia Brno z nevyhovujících prostor ve dvou domech v centru města do moderního, dobře dostupného komplexu na okraji aglomerace, pak by se stejnou logikou mělo být přistupováno i k dalšímu regionálnímu studiu, Televiznímu studiu Ostrava. Jeho lokalizace v centru města není ideální, ve chvíli, kdy ale není k dispozici adekvátní prostorová alternativa, je třeba provést alespoň základní rekonstrukci objektu a modernizaci jeho technického vybavení.

Obecně lze konstatovat, že nemovitosti v majetku České televize obsahují řadu zajímavých architektonických počinů, hodnotných estetických prvků či přímo uměleckých děl, je třeba provést jejich pasportizaci a označit je názvy se jmény autora. To souvisí i s tím, že sídlo (sídla) České televize by nemělo (neměla) být jakousi uzavřenou „pevností“, ale otevřeným prostorem ve smyslu duchovním i fyzickém. Např. ve spolupráci se studenty uměleckých škol by mohlo vzniknout množství nápadů, jak televizní prostory (typicky v Praze na Kavčích Horách) více zpřístupnit, ať už pořádáním různých ad hoc akcí pro veřejnost (koncertů, workshopů), nebo třeba i permanentně otevřeným výstavním prostorem. Česká televize jako instituce by měla diváky (či potenciální diváky) vnímat jako důležitého partnera, nejen jako poplatníka – koncesionáře. A pokusit se – coby komplement své služby veřejnosti – nabídnout i jiný než jen čistě televizní obsah ve smyslu vysílání. I když ten samozřejmě musí zůstat tím dominujícím výstupem, kterým se Česká televize musí navenek prezentovat.

Shrnutí oddílu Instituce. Pokud uspějí v tomto výběrovém řízení, zavazují se, že:

1. Zachovám Českou televizi jako médium, zcela nezávislé na politických vlivech a na jakýchkoli ekonomických zájmech soukromých subjektů.
2. Učiním veškeré možné kroky, aby nedošlo k faktickému zestátnění České televize.
3. Vytrvale budu odmítat sloučení s Českým rozhlasem, ale zároveň budu všemožně podporovat intenzivní spolupráci České televize a Českého rozhlasu.
4. Nastavím transparentní vztahy mezi Českou televizí a Radou České televize na bázi otevřeného partnerství.

5. Budu pravidelně komunikovat s Radou pro rozhlasové a televizní vysílání jakožto státní autoritou, dohlížející na soulad vysílání České televize se zákonnými normami.
6. Doporučím komorám Parlamentu odsouhlasit novelizaci Zákona o České televizi v bodě, který schvalování Kodexu České televize přenáší na Sněmovnu; v případě že tato novela bude schválena, ihned vydám Kodex České televize, uvedený do souladu s požadavky prostředí moderní televize.
7. Sestavím pracovní skupinu „Nová OTN“, jejímž cílem bude vytvoření životaschopného a udržitelného projektu rozšíření prostorových a technických kapacit Objektu zpravodajství.
8. Zahájím projekt modernizace Televizního studia České televize Ostrava.
9. Nechám provést pasportizaci veškerých artefaktů a umělecky cenných prvků v objektech České televize.
10. Vyzvu studenty uměleckých škol k námětům na větší otevření České televize jako maximálně veřejného prostoru.

2. Vysílání

„Česká televize poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu (dále jen "veřejná služba v oblasti televizního vysílání").“

Zákon o České televizi

To, čím samozřejmě jakákoli televize, Českou televizi nevyjímaje, nejvíc komunikuje s veřejností, je samotné vysílání. Přesněji řečeno proces, na jehož konci vysílání je, tedy: vývoj, výroba, ale i akvizice televizního obsahu. Televizní divák je a musí zůstat pro Českou televizi alfou a omegou její práce. Česká televize, jako z podstaty nekomerční subjekt, nemusí (a nesmí) mít sledovanost jako hlavní faktor, podle něhož se měří úspěch či neúspěch televizního pořadu. Je to jistě zásadní ukazatel, ale spokojenost diváků nemusí být nutně odvislá od jejich množství. Je třeba naplňovat veřejnou službu kvalitou, a to ve všech oblastech tvorby – ať už jde o pořady zábavné, vzdělávací, zpravodajské. Současný (a především budoucí) televizní divák ale od instituce typu České televize právem očekává, že nejen obsah, ale i forma vysílání, způsob, jakým k němu je obsah distribuován, ponese veškeré znaky televize 21. století. Doba televizního příjemce jakožto „oltářního“ bodu na čestném místě obývacích pokojů pomalu

ustupuje. Ve prospěch notebooků, tabletů, telefonů. Proto je třeba, aby se platforma „iVysílání“ stala platformou univerzální, schopnou distribuovat veškerý audiovizuální obsah, a to i směrem k tzv. HTR (hard to reach) publiku, především mladšímu. Ještě před pár lety byla vize televize „on demand“ považována za sci-fi. Dnes je to realita a v budoucnu naprostá nutnost. Proto je třeba na iVysílání postupně převádět veškerý obsah, distribuovaný primárně terestricky, a to i za cenu dokupování práv. Jen tak může Česká televize obstát v porovnání s moderními, i v Česku jednoduše dostupnými streamovacími službami.

Není to ale jen ona „multikanálovost“, tedy ona technická výhoda streamovacích platforem, kterou veřejnost vnímá jako jejich významnou přidanou hodnotu. Je-li v poslední době nejdiskutovanějším světovým televizním fiction počinem britská série o vyšetřování vraždy mladistvé, spáchané mladistvým, vyrobená soukromou streamovací firmou, pak je třeba si klást za cíl, aby podobný společenský přesah nabízela ve svém obsahu i televize veřejné služby. A není třeba mířit do Británie. Podobný příklad najdeme i v Česku. Česká televize produkuje vysoké (možná až příliš vysoké) množství kriminálních seriálů, většinou ve velmi dobré kvalitě. Ale je třeba si přiznat, že daleko největšího ohlasu u nás, a zcela zaslouženě, dosáhl v poslední době český krimiseriál o vyšetřování série vražd ze 70. a 80. let, produkováný právě soukromou platformou. Ambicí České televize ve vlastní tvorbě musí být vytváření obsahu, který bude významně veřejně rezonovat. Je třeba se nebát aktuálních témat, u nichž jistě lze najít atraktivní formu, vhodnou pro vysílání České televize. Oblíbené televizní kriminálky lze kupříkladu posunout víc k tematice vnitřní bezpečnosti státu. Formáty, které se dají označit za tradiční, dlouhodobě vyvolávající zájem diváků, není třeba zásadně modifikovat. Ať už jde například o publicistické Otázky Václava Moravce nebo zábavnou show StarDance.

Naplnit vysílací prostor samozřejmě nelze bez akvizic z externích zdrojů. V případě zahraničních pořadů je třeba věnovat mnohem větší pozornost tomu, aby se do vysílání pod „praporem objektivit“ nedostávaly programy skrytě podporující totalitní či autoritářské režimy. V případě domácích nákupů je na místě provést obsahový (potažmo výdajový) audit veškerých pořadů, které jsou dodávány (i jen částečně) externími firmami. Je nutné důkladně zvážit, zda nejruznější magazíny patří na obrazovky České televize. A pokud ano, tak zda by jejich výroba pomocí vlastních kapacit nebyla ekonomicky efektivnější. V této souvislosti je třeba také zmínit občasné podezření, že někteří (to je třeba zdůraznit) externí dodavatelé nejen že neúměrně navyšují své marže, účtované České televizi, ale že formou jakéhosi

„výpalného“ inkasují platby i od třetích stran. Typicky od subjektů, jejichž zástupci vystupují v daných pořadech. Je třeba jasně říci, že taková praxe je nezákonná, nelze ji tolerovat, a je třeba v případech, kdy by byla zjištěna, vyvodit veškeré konsekvence, včetně případného trestního oznámení. Zatímco toto lze označit za svého druhu „černou ekonomiku“, nepřípustná musí být i „šedá“. Tedy různé skuliny, kterými lze fakticky legální způsob financování výroby pořadů přizpůsobit potřebám druhých subjektů. Nedávný příklad tzv. „product placementu“, z něhož profitovala soukromá klinika, byl široce veřejně rozebírán a České televizi reputačně neprospěl. Ačkoli šlo o způsob, který zákon umožňuje a pořad byl na začátku i na konci řádně označen, vyvolal mnoho zcela legitimních otázek. I proto je nutné vytvořit zcela nové „Všeobecné podmínky pro umísťování produktů v pořadech v televizním vysílání České televize“ tak, aby jejich dikce nemohla generovat jakoukoli pochybnost o správném postupu České televize v podobných případech.

Mezi nejzásadnější úkoly České televize v oblasti vysílání je třeba počítat udržení vysoké kvality v programech, které jsou přímo ztělesněním veřejné služby České televize. Kulturní program ČT Art by měl ještě více aktivně vyhledávat spolupráci s žánrově maximálně pestrým portfoliem kulturních institucí, zdaleka nejen tzv. většinových. Dětský program ČT :D by měl svou pozornost zaměřit více i na věkovou skupinu teenagerů a svůj web doplnit i mobilní/tabletovou aplikací.

Není pochyb, že z vysílání České televize ve veřejných diskusích je nejfrekventovanějším vysílání zpravodajských pořadů. Česká televize musí vytrvale ctít znění zákona, který jí ukládá vyváženost (ve svém celku) pro svobodné vytváření názorů, což se právě zpravodajství nejvíce týká. Dávat i ve zpravodajství prostor názorům minoritním je nutné, je ale zároveň třeba jasně specifikovat, kde je hranice toho, co je už pro vysílání televize veřejné služby v demokratickém státě nepřípustné. Není třeba (občas užívaných) hanlivých až vulgárních „nálepek“ směrem k určitém částem obyvatelstva, trvale nespokojeným s (polistopadovým) politickým vývojem Česka. Jejich negativní naladění, akcelerované v posledních letech globálními krizemi (koronavirová pandemie, agrese Ruska vůči Ukrajině apod.), nemusí být ostrakizováno či vysmíváno. Ve chvíli, kdy se ale kritické až alternativní postoje mění v postoje antisystémové až „anti ústavní“, pak je třeba, aby právě Česká televize zůstala zřetelně ukotvena na pozicích, reprezentujících nezpochybnitelnost základních demokratických hodnot, vetknutých do ústavního pořádku naší země. Stejně tak je třeba, aby zpravodajství bylo obsahově pestré, aby redaktoři a moderátoři byli kreativní, nebáli se

autorského pohledu na dané téma a aby věděli, že jednou ze základních novinářských dovedností je dávat otázky, nikoli jen dávat prostor (k vyjádření). Do programové nabídky zpravodajství a publicistiky by měl patřit i pořad s prvky nadsázky a politické satiry. Stejně tak by zpravodajství mělo být i lídrem v zavádění a provozování moderních forem sdělování informací, ať už větším využíváním sítí nebo rozšiřováním nabídky pořadů „podcastového“ typu. Regionální zpravodajství České televize by se rovněž mělo zaměřit na vlastní agendu, vycházející z potřeb obyvatel daného regionu, víc než na referování o sebezajímavější události, „nabídnuté“ regionální redakci k zaznamenání a odvysílání.

Jednou z nejtradičnějších součástí vysílání České televize je vysílání sportovních pořadů. Bohužel, zde Česká televize u atraktivních sportů naráží na svůj finanční strop při nemožnosti konkurovat nabídkám placených kanálů při získávání práv. I zde je ale třeba otevřít diskusi, zda se případnými programovými či ekonomickými konsolidačními kroky nedá dosáhnout lepšího postavení České televize na tomto obzvláště kompetitivním trhu.

Tradice, kterou Česká televize vytvořila v minulých desetiletích, se rovněž týká jejího postavení coby zásadního koproducenta českých filmů. Bohužel z tohoto statusu postupně ustoupila a lichotivá věta „Bez České televize by nevznikly nejlepší porevoluční filmy“, která bývala v nultých letech často v diskusích o slyšet, se zdaleka tak často neozývá. S vědomím spoluodpovědnosti za vývoj české kinematografie, coby umělecké oblasti s mimořádně silnou tradicí je třeba tuto pozici České televizi vrátit.

Nejen poslední dva body – sportovní vysílání a filmovou koprodukcí – je samozřejmě potřeba vnímat v kontextu nutnosti mimořádně odpovědného nakládání s prostředky České televize. Zmiňované navýšení koncesionářských poplatků nesmí znamenat uspokojení, ale naopak zvýšený pocit závazku vůči veřejnosti, kterého by si měli být vědomi všichni, kteří v České televizi pracují.

Shrnutí oddílu Vysílání. Pokud uspějí v tomto výběrovém řízení, zavazují se, že:

1. Dobudují iVysílání jako plnohodnotnou „TV on demand“ platformu, schopnou prosadit se i v porovnání s moderními streamovacími platformami.
2. Budu všemožně podporovat takovou vlastní tvorbu České televize, která bude mít výraznou přidanou hodnotu a společenský přesah.

3. Zamezím akvizicím pořadů zahraničních producentů, které (i jen skrytě) propagují politické a společenské narativy, odporující základnímu hodnotovému nastavení Česka a jeho ústavnímu systému.
4. Provedu důkladný programový i výdajový audit veškerých programů, dodávaných (byť jen částečně) externími subjekty mimo Českou televizi.
5. Vytvořím nová a velmi jasná pravidla, podle nichž bude moci Česká televize vysílat programy za využití „product placementu“.
6. Udržím vysokou kvalitu programů ČT Art a ČT :D.
7. Dohlédnu, aby zpravodajství České televize zůstalo zcela nezávislé, zároveň formálně i obsahově atraktivní.
8. Zvýším objem využívání síťových platforem i podcastových žánrů pro šíření především zpravodajského obsahu.
9. Využiji veškerých možností ke zvýšení podílu vysílání atraktivních sportovních událostí.
10. Vrátím České televizi postavení zásadního koproducenta českých filmů.

3. Lidé

„Česká televize vystoupí na ochranu svobody projevu tvůrců bez ohledu na skutečnost, zda s ní právě spolupracují, neboť protiprávní upírání svobody projevu jednomu, může v budoucnu vést k upření stejného práva dalším.“

Kodex České televize

Není pochyb, že klíčem k úspěšnému splnění veškerých cílů, které Česká televize má a bude mít, jsou její lidé. Zaměstnanci (potažmo stálí externí spolupracovníci) České televize si musejí být vědomi své specifické pozice, a to ve dvou směrech: sama práce v televizním prostředí je vysoce náročná a vyžaduje maximální nasazení. A nadto – pracovat pro značku „Česká televize“ s sebou nese zvláštní rovinu odpovědnosti. Kdokoli reprezentuje tuto instituci (samozřejmě zvláště to platí pro ty, kteří vystupují na obrazovce), musí k veškerým svým veřejným (i „mimotelevizním“) projevům přistupovat navýsost obezřetně. Dokonce s pocitem jakéhosi dobrovolného dočasného „vzdání se“ či „pozastavení“ nezadatelných práv, jako je právo na svobodu projevu. Toto právo samozřejmě nelze fakticky nijak omezit, lze však trpělivě vysvětlovat, že kdokoli pracuje pro Českou televizi, je vnímán jako její součást 24 hodin denně. A vzhledem ke zvláštnímu postavení České televize jakožto instituce zřízené zákonem,

je cokoli, co by například mohlo být vykládáno jako veřejné přihlášení se k nějakému subjektu, účastnícímu se politické soutěže, krajně nevhodné.

Je samozřejmě pravda, že jakékoli interní normy, které se výše popsaného týkají, nemohou nikdy překračovat rámec nezadatelných práv. A vzhledem k existenci uspořádání právních norem do hierarchické struktury, vyjádřeného známou zásadou „Lex superior derogat legi inferiori“ (vyšší právní norma ruší tu nižší), jsou právně nevymahatelné. V poslední době došlo v České televizi k pokusu o sestavení jakési normy, která vytvořením dojmu závaznosti vyvolala výrazné (a zcela oprávněné) obavy zaměstnanců. Taková norma je nepochybně nutná, ale pouze jako zásadně doporučující, odrážející určitou vnitřní „společenskou smlouvu“, nikoli hrozící sankcemi, které by navíc neměly právní podklad. Je tudíž třeba vytvořit zcela nový dokument tohoto typu, který by byl s českým právním řádem (a ústavními právy) zcela konformní.

Práva zaměstnanců je oprávněna hájit odborová organizace. Nezávislá odborová organizace České televize je strukturou aktivní, přesto by měla svůj význam zřetelněji vysvětlovat a apelovat na všechny zaměstnance (nejen na své členy), že právě ona je jim k dispozici v případném sporu se zaměstnavatelem. Má samozřejmě nezpochybnitelnou úlohu i vůči vedení České televize při vyjednávání kolektivní smlouvy. Současná podoba vyjednaných benefitů je nepochybně dobrá, i zde je ale prostor pro jejich rozšiřování. A to především v oblasti vzdělávání.

V České televizi by se zásadně měla rozšířit možnost vzdělávání vnitrotelevizního, ale i mimo Českou televizi, a to včetně zahraničních stáží. Veškeré vzdělávací aktivity, organizované Českou televizí, by měly být sjednoceny pod značkou Akademie ČT, která by měla svou činnost směřovat k prohlubování kvalifikace zaměstnanců, ale i k pořádání stáží a kurzů pro zájemce mimo Českou televizi, zvláště z řad vysokoškolských nebo i středoškolských studentů. Ty by se neměly týkat jen žurnalistických dovedností, ale i technických oborů.

S oblastí vzdělávání souvisí i možnosti cíleného prohlubování kvalifikace zaměstnanců v kurzech, nepořádaných Českou televizí, či přímo zvyšování kvalifikace na různých typech škol. Zaměstnanec, který bude zvažovat takovou možnost, by měl vnímat, že si zaměstnavatel jeho postoje váží. Motivací by mu měl být systém kvalifikačních dohod, které mu mohou alespoň částečně kompenzovat náklady na prohloubení či zvýšení kvalifikace. Rozhodně je však ale třeba ukončit praxi, kdy byl v některých případech zaměstnanec přijat na pozici, neodpovídající jeho vzdělání a Česká televize mu následně plně hradila dosažení

požadovaného vzdělání. To je pro ostatní zaměstnance zcela demotivující a zcela oprávněně to může vyvolat pocit nemístného protežování.

S tím je spjata i jedna z vůbec nejpodstatnějších otázek, kterou si Česká televize musí položit a musí jasně dokázat ji řešit. Chce-li dostát významu své značky, musí být zaměstnavatelem jistě náročným, ale na druhé straně zcela bezpečným. Česká televize nesmí dopustit, aby docházelo k jakýmkoli jevům, které nepatří do moderní společnosti. Mobbing, tedy jakákoli forma vzájemné diskriminace či přímo šikany na pracovišti, musí být nadřizenými okamžitě správně identifikována a rázně ukončena, a to veškerými prostředky, které interní normy i zákoník práce umožňují. V případě, kdy by se jednalo o podezření ze sexualizovaného obtěžování či přímo násilí, pak je na místě i spolupráce s orgány činnými v trestním řízení. Nesmí zde být žádný prostor pro tolerování či utajování takového jednání. Zvláštní pozornost je třeba věnovat i možným projevům bossingu. Šikana ze strany nadřízeného je obecně jednou z nejzákeřnějších forem toxického chování v zaměstnání. Nesmí k ní docházet ani neformálně, ale ani formalizovaně (např. zneužíváním institutu tzv. vytýkáčích dopisů k zastrašování podřízených). Veškeré tyto situace by měly podléhat několikastupňovému objektivnímu posouzení. V tomto procesu by svou roli měla hrát odborová organizace a Ombudsman České televize, ve zvlášť závažných sporech by měl mít pravomoc finálního rozhodnutí generální ředitel. A to i s vědomím, že výsledkem může být naopak rozhodnutí, že námitka zaměstnance proti jednání nadřízeného je zcela neoprávněná.

I proto je třeba zcela nově nadefinovat funkci Ombudsmana České televize. Aby byla zachována i jeho maximální nestrannost, měl by mít možnost nechat zvláště komplikované spory expertně posoudit i subjekty mimo Českou televizi (např. odborníky v personalistice či pracovním právu).

Ideální pracovní prostředí v České televizi by však mělo generovat co nejméně animozit. A naopak vytvářet ovzduší vzájemné tolerance a inspirace. K tomu může přispět třeba i ukončení dlouhá léta vedené diskuse o zřízení televizní mateřské školy. Ukončena by měla být jednoznačně: jejím zřízením. Prostorové možnosti Česká televize má, hygienické nároky jsou bez problémů splnitelné. Tato forma pomoci matkám či otcům, zaměstnaným v České televizi, výrazně usnadní jejich zpětné začlenění do pracovního procesu a přinese do vnitrotelevizního prostředí zcela nový, nad jiné pozitivní fenomén.

Cílem České televize musí být, aby zaměstnanci chodili do práce rádi, aby věděli, že mají ve svém zaměstnavateli oporu. A naopak.

Shrnutí oddílu Lidé. Pokud uspějí v tomto výběrovém řízení, zavazují se, že:

1. Budu permanentně, za využití veškerých nástrojů interní komunikace, apelovat na zaměstnance, aby si uvědomovali vysokou náročnost a odpovědnost, kterou práce pro Českou televizi přináší; zároveň ale (zvláště těm, kteří vystupují na obrazovce) vysvětlovat, že „tváří“ České televize jsou fakticky 24 hodin denně.
2. Uvedu veškeré interní normy do souladu s právním řádem, a to v souladu se zásadou, že interní norma nesmí nikdy popírat ustanovení zákona.
3. Budu systematicky vyzývat Nezávislou odborovou organizaci České televize k větší aktivitě v komunikaci s vedením České televize i v hájení práv všech zaměstnanců, nejen svých členů.
4. Zachovám veškeré benefity a zásadně rozšířím jejich oddíl „vzdělávání“.
5. Sjednotím veškeré vzdělávací aktivity (pro zaměstnance i pro studenty, mající zájem o stáž v České televizi) pod značku Akademie ČT.
6. Budu motivovat k prohlubování či zvyšování kvalifikace zaměstnanců mimo Českou televizi pomocí systému kvalifikačních dohod.
7. Vyhlásím nejen nulovou toleranci toxickým projevům mezilidských vztahů, ale zavedu přísné postihy za jakoukoli formu bossingu či mobbingu se zvláštním zřetelem k potírání jakékoli formy sexualizovaného obtěžování či přímo násilí.
8. Nebudu váhat jednání jakéhokoli zaměstnance České televize, potenciálně trestné, oznámit orgánům činným v trestním řízení.
9. Vtisknu zcela nový obsah funkci Ombudsmana České televize.
10. Zřídím televizní mateřskou školu („Teleškolku“), a to v termínu maximálně do 1 roku od mého uvedení do funkce.